

Revisorernas underlag för budget år 2026

Revisorernas uppdrag

Revisorer är ett demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska styrelsen och nämnderna. Med hjälp av granskningar får fullmäktige ett genomarbetat underlag inför sin ansvarsprövning. Revisorerna är också en positiv kraft i arbetet med att utveckla regionen och uppnå fullmäktiges mål. Revisorerna lämnar förslag på förbättringar och har dialog med styrelser, nämnder och verksamheter för att bidra till att regionen arbetar smartare och bättre. Flera av revisorernas granskningar visar på svårigheter för styrelser och nämnder att styra sina ansvarsområden. Verksamheterna är under hård press och har problem att klara sina uppdrag. Revisorernas riskanalyser visar att risknivån totalt i regionen ökat under de senaste åren.

Viktigt med egna resurser

Till sin hjälp att genomföra granskningarna har revisorerna ett revisionskontor. På revisionskontoret arbetar 7 personer. Utöver egen personal köper revisorerna konsultstöd från revisionsbyråer. Revisorerna har tidigare haft god erfarenhet av denna blandmodell. Konsultmarknaden för revision har dock försvagats. Det är svårt att hitta konsulter som levererar tillräcklig kvalitet. Ofta behöver revisionskontoret lägga betydande tid på att handleda och kvalitetssäkra konsulternas rapporter. Det är även stora skillnader i kvalitet och pris mellan revisionskontorets granskningar och de som genomförs av konsulter. Som exempel kan nämnas de grundläggande granskningar som revisionskontoret gör av kommunala företag och förbund. Från och med år 2025 kommer revisionskontoret att genomföra granskningen av regionens räkenskaper i egen regi i stället för att som tidigare beställa granskningen från konsulter.

Revisionsanslaget minskar i fasta priser

I fasta priser har revisionsanslaget i Region Västerbotten minskat med ca 800 000 kronor sedan år 2005. Detta motsvarar en minskning med ca 15 procent. Av tabellen nedan framgår att revisionsanslaget också minskat i förhållande till regionens bruttokostnader. Att anslaget ökade från år 2019 förklaras av att revisionsanslagen från tidigare landstinget och Kommunalförbundet i Västerbottens län slogs ihop vid regionbildningen. Som en del av regionens arbete med att minska kostnader uppräknade inte fullmäktige revisorernas budget år 2024 för ökade priser och löner. Att lönerna inte indexuppräknades har inneburit en undanträngningseffekt på cirka 285 000 kronor.

Revisionsanslaget i Region Västerbotten

Mkr	2005	2010	2015	2020	2024
Revisionsanslaget i löpande priser	5,5	6,0	6,3	7,8	8,9
Revisionsanslaget i 2005 års priser*	5,5	5,2	4,7	5,1	4,7
Revisionsanslagets andel i promille av verksamheternas bruttokostnader	0,83	0,73	0,66	0,67	0,60
Verksamheternas bruttokostnader i löpande priser	6 598	8 191	9 544	11 751	14 881

* Beräknat med hjälp av landstingsprisindex (LPI) exklusive läkemedelskostnader

För att hantera den ökade risknivån och det ökade behovet av revision har revisionskontoret löpande arbetat med att effektivisera granskningsinsatserna. Revisorerna har också kraftigt prioriterat vilka granskningar som måste göras. Denna prioritering har medfört en eftersläpning i granskningsarbetet. Identifierade risker som normalt borde granskas har hamnat på en observationslista (bilaga 1). På sikt är det en risk att angelägna granskningsområden inte kan prioriteras. Det är angeläget att det finns resurser som säkerställer en tillräcklig revision.

Revisionsanslaget indexuppräknades inte för år 2024

För att anpassa sig till den i praktiken minskade budgeten beslutade revisorerna att inte bekosta några resor eller utbildningar under år 2024. Beslutet omfattade både förtroendevalda revisorer och revisionskontorets personal. Revisorerna beställde också färre granskningar från konsulter. Enstaka år är det möjligt att ställa in resor för utbildningar. Det är dock inte en hållbar lösning på lite längre sikt. Vidareutbildningar är nödvändiga för att upprätthålla tillräcklig kompetens inom revisionen. Inställda utbildningar kan också medföra att certifierade yrkesrevisorer på revisionskontoret inte når upp till utbildningskrav för omcertifiering. Det är inte heller hållbart att prioritera bort viktiga granskningar där det krävs särskild specialistkompetens som endast finns tillgänglig hos externa aktörer.

Jämförelse med andra regioner

I tabellen nedan finns uppgifter om hur anslagen till revisorerna i de fyra Norrlands-regionerna utvecklades under perioden 2020 - 2025. Beloppsmässigt har revisionen i Region Västerbotten det högsta anslaget. I förhållande till verksamheternas totala kostnader har Region Västerbotten det lägsta anslaget. Om man fördelar ut revisionsanslaget i kronor per invånare ligger Region Västerbotten i nivå med Region Norrbotten och Region Västernorrland, men lägre än Region Jämtland Härjedalen.

Anslag till revisionen i de fyra Norrlandsregionerna, löpande priser

Region	År 2020	År 2024	År 2025	År 2020-2025 Förändring	Revisions- anslag /Inv 2024	Revisionsan- slag/ total verksamhets- kostn 2024
	Mkr	Mkr	Mkr	Procent	Kr/inv	Promille
Norrbotten	6,5	7,7	7,7	18 %	31	0,63
Västernorrland	7,4	7,8	8,1	9 %	32	0,69
Västerbotten	7,8	8,9	8,5	9 %	32	0,60
Jämtland/ Härjedalen	5,0	5,7	5,7	14 %	43	0,78

Hemställan

I dagsläget finns resurser för att säkerställa att styrelser och nämnder blir granskade i enlighet med god revisionssed. Det har också byggts upp resurser på revisionskontoret att genomföra grundläggande granskning av de kommunala företagen och förbunden. Arbetstrycket på revisionskontoret är dock högt och utvecklingen på konsultmarknaden svag. Det är svårt att hitta kompetenta konsulter till rimliga priser. De avtal som revisorerna har haft med konsultföretagen har varit kopplade till inflationen. Den höga inflationen har medfört att priserna för konsulterna ökat ytterligare. Kostnaderna för de auktoriserade revisorerna ökade kraftigt år 2023 och 2024 till följd av att en ny standard för räkenskaper infördes. För år 2023 ökade kostnaderna för de auktoriserade revisorerna sammantaget med 25 procent och för år 2024 med cirka 11 procent med anledning av den nya standarden. Erfarenheter från andra regioner visar att det också finns en risk att priserna ökar väsentligt vid kommande upphandlingar. För att undvika kraftiga kostnadsökningar i framtiden har revisorerna beslutat att ta över räkenskapsgranskningen i egen regi från år 2025.

Revisorerna är väl medvetna om regionens svåra ekonomiska situation. Det är angeläget att alla verksamheter, inklusive revisionen, bidrar till att vända denna utveckling. Med ovanstående som grund gör revisorerna följande budgetäskande för år 2026:

- Ett revisionsanslag i 2025 års nivå med uppräkningsindex. Totalt äskat belopp är **8 543 400** kronor plus uppräkningsindex med löne- och prisindex.

För regionens revisorer

Edward Riedl
Ordförande

Bert Öhlund
Vice ordförande

Bilaga - Observationslista för år 2025

Verksamhetsrisker

1. Förberedande arbete med höjd beredskap och civilt försvar
2. Styrning av primärvården
3. Interna utvecklingsprojekt
4. Regionvården och statusen som universitetssjukhus
5. Uppskjuten vård
6. Omställningen till nära vård
7. Avvikelsehantering

Ekonomiska risker

8. Läkemedelskostnader
9. Investeringar i nya byggnader
10. Fastighetsunderhåll
11. Ekonomistyrningen

Risker inom personalområdet

12. Personal- och kompetensförsörjning
13. Arbetsmiljö
14. Bisysslor
15. Tystnadskultur

Risker i beslutsprocesser

16. Diarieföring och hantering av allmänna handlingar
17. Utvecklingen av regionens ledningssystem

Risker i stödprocesser

18. Fastighets- och lokalförsörjning
19. Underhåll av medicinteknisk utrustning
20. Miljöarbetet

Risker för oegentligheter

21. Kontokort